

Barraca de Pere Roll

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Variant de Puig-reig
Emplaçament A la pista de servei de la ctra. C-16 passat el km. 80 seguir en direcció sud uns 200 m.

Coordenades:

Latitud: 41.95997
Longitud: 1.88696
UTM Est (X): 407762
UTM Nord (Y): 4645931

Classificació

Número de fitxa 08175 - 296
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BIPCC 24
Número inventari si, IPA 34772
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.:08174A003000050000HZ
Fitxes associades:
[La Granota](#)
Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero
Data de registre de la fitxa: dc., 16/03/2011 - 01:00

Descripció

Barraca de vinya situada uns 3 metres a l'est del tal·lús de la carretera de l'Eix del Llobregat (C-16). És de planta circular, amb obertura d'entrada orientada cap el sud-oest. La cobertura és de falsa cúpula, amb una petita obertura central i parcialment coberta amb terra a la part superior. Una banqueta de terra envolta la paret exterior, delimitada per dues petites filades de pedra situades en diagonal a banda i banda de la porta d'accés. Abans de la construcció de la carretera tenia un petit dipòsit rectangular i una canalització

Observacions:

L'any 2004 s'hi van portar a terme tres intervencions preventives amb motiu de la construcció d'un nou tram de la carretera C-16 de Barcelona a Puigcerdà, tram Puig-Reig- Berga (del punt kilomètric 75+500 al 96+500). El director fou Jaume Díaz Ortells, de l'empresa Atics. En les prospeccions es va localitzar aquesta barraca de vinya, que va ser objecte d'una excavació, realitzada el juliol del 2004. No s'hi va documentar cap material arqueològic.

Història

Notícies escadusseres documenten l'existència de vinya a l'època medieval. Els documents en relació a la família vescomtal del Puig-reig, -inclòs Guillem de Berguedà en el seu testament de 1187- esmenten donacions, compres i vendes de vinyes al terme del Castell. També en la documentació referida als dominis senyorials de l'Orde militar del Temple (s. XIII i XIV). Als segles moderns la vinya es consolida, especialment al s. XVIII. Augmenta l'extensió de les terres de conreu de les grans i mitjanes masies, el terme s'omple de masoveries, i el conreu de la vinya es generalitza: entremig dels boscos de pinassa i pi blanc nascuts a la segona dècada del segle XX s'entreveuen marges i feixes de velles vinyes, costerudes i aprofitant terres secundaries, però sempre properes a la masia i sempre cara solei. A l'interior de totes les masies si construeixen tines i premses, des de finals del XVII i molt especialment al llarg del s. XVIII i XIX, fins a l'arribada de la fil·loxera. La situació geogràfica septentrional i un ampli terme expliquen que fos el municipi berguedà on, al llarg del XIX el conreu de la vinya es més extens. El 1889 (Cens agrícola) declaraven vinya les masies de La Serreta, Cal Pallot, El Grapal, Tresserra, Cal Joan prat, Borbons, Subirana, El Soler de Jaumàs, Cal Feliu, Obradors, El Lladó, La Garsa, cal Riera, La Cortada, Cal Garrigal, Verdaguer, trulls, Cal Cigala, l'Alsina de Merola, Filomera, les Comas i la Sala. Cèsar August Torras, que visita el berguedà el 1905, descriu breument aquets paisatge de vinyes: "Les produccions agrícoles del país son generals y variades, des de la vinya que's troba a Puig-reig i Gironella..."(pag. 12); a l'Itinerari 89. De l'Ametlla de Merola a Fonollet i Casserras, escriu: " 10m hostel de la Granota a l'esquerra de la carretera. Se passa pel peu de l'hostal y's pren uin carril que s'enfila per entre migrats vinyals plantats entre roques" (pags. 228).

Avui encara, les últimes vinyes del Berguedà es troben, com es lògic, al terme municipal de Puig-reig, concretament a la zona més meridional i propera a Navàs. Es el cas del sector de la zona compresa entre el mas del Grapal i Vilafresca, principalment, però també n'hi ha d'escadusseres a la zona del cal Bardaix.

Bibliografia

AADD. (2011). Pla d'ordenació urbanística municipal. Catàleg del patrimoni arquitectònic, històric i artístic. Ajuntament de Puig-reig. Fitxa h.1
CASCANTE, P; FARGUELL, P (2007). "Estudi d'impacte ambiental, prospecció i intervencions

arqueològiques preventives en l'obra de la carretera eix del Llobregat C-16 de Navàs a Berga”, a: Tribuna d'Arqueologia. Barcelona .2008, p.213-227.

Plans Maestra, Jaume (2009): Arquitectura tradicional rural en pedra seca a la comarca del Bages.

Biblioteca de cultura popular Valeri Serra i Voldú, 20. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

TORRAS, C.A. (1905) Bergadà. Valls Altes del Llobregat, L'avenç, Barcelona

